Algeutze 25 Aprilis occidit. Prima Iulii rurſus cū Sole attolitur. Sequuntur deinde tres ſtellæ, ferè in vna linea cōprehenſæ, de ſecunda magnitudine, cingulū Orionis efficientes, quas Sancti Iacobi baculū vulgus appellat. Prima earū, & polo noſtro vicinior, 6 Maii, ſecūda. 7. tertia 8. eiuſdē occidunt, 27. autē Iunii iterū prima, 28. ſecunda 29. tertia oriuntur. Præterea in ſiniſtro humero ſtella eſt ſecundę dignitatis, quę dicitur Bellatrix, illa occidit 9 Maii, 19 Iunii oritur. Dexter humerus orionis Bedalgeuze arabib. vocatur, cui primæ magnitudinis ſtella ineſt, ea occidit 16. Maii, oritur 25 Iunij. Præter has, ſingulariter obſeruatur hic, ſtella nebuloſa capitis, que occidit 11 Maij, & horizonten rurſus ſcandit 23 Iunij. Poſt hac nouē adhuc ſtellę ſudarioli, aliâs corij bouis dicti, numerātur, quod ſiniſtra manus ſuſtinet, Has, quia ſaltem 3 & 4 ſplendoris locum habent, prætereo. Poſtremo dextra clauam quandam geſtat, quæ pariter duas ſtellas continet.

Eridanus. *Eridani figura, ſtellis triginta quatuor concinnata, duabus ſplendidioribus, vna primæ, altera ſecundæ claritatis exiſtente, tertia quoq; Eridano Orioniq; cōmuni, q̄ principiū Eridani, ſiniſtrumq; Orionis pedē poſſidet, de qua antea, reliqs ſtellis, vltra tertiā dignitatē, nihil ſibi aſſumentibus. Vocatur Eridanus alias Padus, Gyon vel Nilus, Oceanus etiā. Stella curuaturę Eridani inſerta, Angentenar Arabicè dicta, occidit 17 Martii, Oritur 15 Iunii, Extima Eridani primū luminis locum tenēs, Acarnar nomine, 15 Februarii abſcondit, 28 Iulii ſurgit.

Lepus. *Lepus 12 ſtellarum eſt, tertiam claritatem non excedentium. Quatuor ſtellæ leporis auriculæ vtriq; binæ, inſidentes, 22 Aprilis occidunt, 6 Iulii rurſus emergunt.

Canis maior. *Canicula, Canis maior vel Canis ſecundus, idē eſt, 18 ſtellas cōplectens, Informes 11. Vna omniū fixarū ſtellarū fulgentiſſima, Arabicè Alhabor, vocabulo ſatis viſitato. Dicitur & Syrius ſiue Syrion, Aſehere, Aliemeni. Huius ſub ortū, Solaris calor augetur multiplicaturq;, adeo vt tellus quaſi vratur, caneſq; in rabiem agantur. Noſtro climati, occidit ferè 8 Maii. Rurſus 26 Iulii cū Sole aſcendit, cū 12 ferè gradu ♌, hoc eſt, circa feſtū Sancti Iacobi, quando initiū pariter eſt dierū

Tempus Caniculare. Caniculariū. Illarū autē principiū ſubinde, iuxta regionū climatumq; diuerſitates, mutatur. Hippocratis ſæculo, qui quartū clima habitauit añ natū Chriſtū 400. ferè annis principiū illud 13 vel 14 Iulii euēnit. Sub Auicenna, qui idē in 4 Climate degit, à Chriſto 1100. annis quo damodo, cœpit hoc, 15 vel 16 Iulii. Iā noſtra ætas, & ſeptimo Climati ſubiecta, 15 & 16 Iulii experit, quo tēpore etiā Canicula Coſmicè eleuatur. Apparet primo 9 ferè die Auguſti, Poſt cōtinuò magis ante ortum Solis cōſpicua, quę apparētia finē canicularib⁹ paulatim inducit.

Canis minor. *Procyon, qui Canis minoris nomē gerit, duas ſtellas tantū præfert. dicitur & Canis primus, & præcanis, quia aliū in ortu præueniat, Arabibus Aſehere, Algomeiſa, Aſcemie, Hanc Plinius Caniculā eſſe vult. Nos autē veteres ſequuti προκύονα, id eſt, Antecanem vel Præcanem vocamus. Incipit hæc 19 Maii Veſpertina obſcurari 1 die Iunii poſt verè occidere, 16 tandem Iulii rurſus præciſe cum Sole eleuatur, 31 Iulii à Sole elongatur, id eſt, heliacè oritur cerniturq; in oriente.

Nauis. *Nauis, Argo, Nauis Iaſōnis, Argonauis, quibuſdam Arca Noē, appellatur. Hæc ſtellas 45 complectitur, Tres eminentiores, quarum vna eſt quantitatis primæ, in Remo ſita, noſtro climati ſemper operta, quocirca, eandem huic cartæ non inſerūi, Ratione namq; latitudinis, hanc cartham multo capatiorem deſyderaſſet. Vocatur eadem Canobus, ἵππος, id eſt, æquus, Subhel aut Suhel Arabibus. Præter hanc Canobum adhuc Naui inſunt 4 ſtellæ, quantitatis ſecundæ.

Hydra. *Hydra, Hydrus aquaticus, Anguis, Magnanimus Anguis à recentioribus vocatus. Componitur ex 25 ſtellis tertia magnitudine non ſuperioribus, præter vnam, quæ in ſecunda claret, & dicitur Alphart Hydræ, id eſt, lucida Hydræ. Cuius occaſus Coſmicus 24. Iunii, ort⁹ 15 Auguſti fit. Sunt præterea duæ quoq; informes iuxta ſiſtentes.

Crater. *Crater ſequitur (licet aliqui Craterem, Coruum, Hydram vnā imaginem faciūt) qui & Vas & Patēra dicitur, 7 ſtellis conficitur, quarta magnitudine omnibus. Prima Hydræ Crateriq; communis eſt, Baſis ſeu fundus vaſis dicta. Hæc occidi 5 Iulii, oritur 11 Septembris.

Coruus. *Coruus habet 7 tertio ſplendoris gradu non maiores, quarum quæ in ala dextra, Arabicè Algorab vocata, tertia eſt dignitate prædita. Illius occaſus cōtingit cū Sole 4 die Auguſti, ort⁹ cū eodē 25 Septēbris.

Centaurus. *Centaurus 37. ſtellas poſſidet. Ex illis ſex clarent 5, de ſecūda quantitate, & vna de prima. Spatula Centauri dextra 26 Iulii ſe ſubducit, 7. Nouembris rurſus emergit.

Lupus. *Lupus, Fera, Beſtiola ſeu Beſtia, θήριον, 19. aſtris conſtat, 3 4 & quintæ luminoſitatis. Sed quoniam nihil hic eſt notatu dignum, plura dicere ſuperſedeo.

Thuribulum. *Thuribulum frequentori notioriq; vocabulo Aram vel altare appellant, Sacrarium quoq;, Larem, Templum, Puteum & Focum. Illud 7 ſtellæ conſtituunt, duæ quinti luminis, reliquæ quarti.

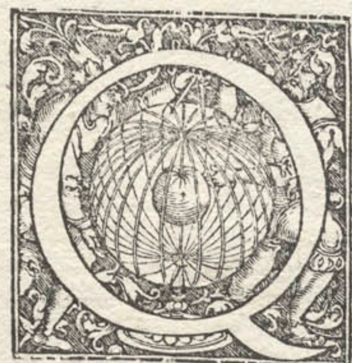
Corona meridionalis. *Corona quoq; meridionalis habetur, quæ & Corona notia, Corona auſtralis, græcis οὐρανίσκος, id eſt, paruum cœlum, aliis rota Ixiōnis nominatur. Cuius ſtellæ, quoniam quartum magnitudinis ordinem non excedunt, ſuperſedeo.

*Piſcis notius poſtremus eſt, meridianus, auſtrinus magnus pariter vocatus 11 ſtellis, quarto & quinto gradu, luminoſas gerit. E quibus quæ in dorſo eſt 16 Ianuarii occidit 21 Martii oritur

Breuiter itaq; ſtellarum ſumma eſt meridianarum 316. prima luminoſitate inſignes ſeptem, Secunda 18. Tertia 63. Quarta 164. Quinta 54. Sexta 9. Nebuloſa vna. Numerus vero ſtellarum omnium octaui orbis ordine nūc enumeratarum tam maiorum quam minorum 1022. Sic ergo tractationem de ſtellis fixis, abſolutam habes.

ENVNCTIATVM QVINTVM.

Dies inter ſe naturales (cauſis earundem inæqualitatis intellectis) conferre vel æquare.

QVONIAM DIES NATVrales de meridie in meridiem numerentur, ſcilicet, à momento Solis meridianum contingentis, in quo meridies eſt, qđ fit tanto ſpatio, quāto Aequinoctialis vniuerſam terram ambit, & paulo plus, hoc eſt, tanta portione æquinoctialis reſpondente zodiaco, in quo Sol mouetur, quanta æquator integre circumuoluitur. Portio autē illa æquinoctialis additamentū nobis vocabitur in poſterum, quod quidem additamētum, quoniam nō omni diei ęquale eſt, ſequitur neceſſario eaſdem dies diſſimiles fieri oportere, ita dies quoq; naturales motibus aſtrorum inueniendis inidoneæ ſunt. Duplici aūt ratione contingit huiuſmodi dierū diuerſitas. Vna, quod cū ſol vniformem motum in circulo eccentrico abſoluat, in zodiaco non poſſit, tēporibus iiſdem arcus eoſdem deſcribere. Altera, quod quantumuis Zodiaci arcus pares (ſicut nō fit, vt dictū eſt,) à ſole indies deſignarentur, illis tamen propter obliquitatem diſſimilitudinémue declinationū aſcenſiones ęquales vel additamenta æquatoris ſimilia non ſint. Iccirco dies naturales, qui ab vno meridie in alterum computantur, ſibi in quantitate diſcunueniunt. Eadem de cauſa, aſpectuum inquiſitioni, & planetarum curſibus inueniendis nihil conferunt. Dies autem illæ apparentes quoq; & differentes vocantur. Ad motus ergo ſyderū certo inueſtigandos opus erat dierum paritate ſeu mediocritate, Tametſi vero diei naturalis & ęqualis diſcrimē videatur quaſi nullum, pluribus tamen collectis, ſenſibilis differentia temporis efficitur, quæ in motibus velociorib⁹, maxime lunæ & eius aſpectibus, non negligenda eſt. Quo aūt & ſecundæ huius theorematis parti ſatis fiat, inſtrumētū ſequitur, ab hinc alquot centenis annis ſeruiēs. Cuius circumferētiæ extima pars, dies anni, intima vero minuta æquationis refert. Principiū illius iuxta Februarii diē primū, ſignatū cum littera, B eſt, à B autem vtrinq; gradus nigri & albi coloris occurrunt, quorum quilibet decem ſecunda temporis cōtinet, ſextus quilibet gradus cum zifra, minuta temporis notante, ſignatur, ita vt à B vſq; ad L dextrorſum 20 minuta habeantur. Ab L vſq; ad E ſinguli gradus 2 ſecunda indicant, ſed à 50 ſecundis vſq; iu E litteram, quælibet diuiſio 1 ſecundum notat. Eadem ratio eſt ab M vſq; ad E. Præterea numeranti à B ſiniſtrorſum quælibet graduū pars 10 ſecunda, zifra cum lineis ſuis minuta ſignificat, vſq; in O quod 32 minuta complectitur, ab O autem in C vſq;, ſectio quæuis 10. ſecunda Similiter ab N vſq; ad C, niſi quod proximus gradus vtrinq; apud C 8 ſecūda pluſquam 32 minuta notet. Sciendum eſt quoq;, gradus ſingulos intra litteras F D G vnū ſecundum referre, quorum initium D eſt cum 52 ſecundis, id eſt, vltra 11 minuta. Filo enim preciſe ſupra D literam cadente, dierum ęquatio erit 11 minutorum 52 ſecundorum. Deinde reliqua ſecunda vſq; ad 60 id eſt, 12 minuta iuxta F & G reperies. ¶ Vſus inſtrumenti eiuſmodi eſt. Si curſus planetarū velociores (tardiores enim non egent) ad certum aliquem diem requiris, quære primo diem quem conſtituis extimo circulo inſcriptum, cui filum à centro propendens applica, ſimul aduertens minuta & ſecunda in interiori circulo à filo tacta, quæ tempori tuo ſubtrahe, tum dies & horæ æquata erunt, cum quibus motus, vt infra audies, inueſtigare licebit. In coniunctionibus tamen & aſpectibus alia eſt ratio, vbi enim (vt in ſequētibus diſces) diem, horam minutúmue cuiuſpiam aſpectus inueneris, aſpectus adhuc dicetur diebus non ęquatis, quando per tempus inuentum inquirenda ſunt primum minuta & ſecunda æquationis in inſtrumento, inuenta autem tempori non æquato addenda, & tum aſpectus diebus æquatis prodibit. ¶ Exēplo res patebit. Pone 23 diem Februarii 15 horā 44 minu. natalē Imperatoris CAROLI eſſe, ad quē curſus erroneos certò cognoſcere vis. Die itaq; quæſito, filoq; huic aptato 2 minuta 56 ſecunda à filo interiori circuli parte ſecta, cernuntur. Iſta cum ſubtrahis tempori natiuo proueniunt 23 dies ęquati 15 horę 41 m̄ 4 ſecūda. ¶ Aliud, Rex FERDINANDVS 10 die Martii, licet anno non eodē genitus eſt, ideo eius æquatio 7 m̄ 30 ſecunda erit. Illam demes à tempore uatiuitatis ſcilicet horis 20 minuta 47, ſupererunt 20 horæ 39 minuta 30 ſecunda, Et hoc dicetur tempus ęquatū regis Ferdinandi. Quod ſi eodem Natiuitatis die coniunctio vel aſpectus eueniſſet, ad certam aliquam horam & minutū, hiis iam addenda forent 7 minuta 30 ſecunda. Et ſic tempus illius coniunctionis vel aſpectus tempus diebus æquatis dici poſſit.

